

★★★★★
**JAAR
VERSLAG**
2016

★★★★★
**FOUR
FREEDOMS**
door het jaar
heen

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Vrijheidslezing Dr. David Woolner en Filosofisch Café Middelburg	5
Vrijheidscolleges	6
Cartoonfestival	7
Teken voor Vrijheid	8
Zandsculptuur Roosevelt	10
Four Freedoms Awards	12
Herdenkingsprogramma 4 mei	14
Bevrijdingsfestival Zeeland	16
Vrijheid in beeld – over de impact van politieke cartoons	18
Scholentour Slag om de Schelde	19
Jongeren bezoeken Film by the Sea	20

Inleiding

Op 6 januari 2016 was het precies 75 jaar geleden dat toenmalig president Franklin Delano Roosevelt zijn Four Freedoms speech uitsprak voor het Amerikaanse congres. In deze speech stelde hij dat het voor het voortbestaan van een duurzame democratie noodzakelijk is dat iedereen, overal ter wereld, recht heeft op vier fundamentele mensenrechten: de Vrijheid van Meningsuiting, de Vrijheid van Godsdienst, Vrijwaring van Gebrek en Vrijwaring van angst. Na 75 jaar hebben deze woorden nog niets aan waarde en belang ingeboet.

Four Freedoms Awards

Als signaal dat we moeten blijven strijden voor essentiële vrijheden van de mens, worden jaarlijks de Four Freedoms

Awards uitgereikt. Deze awards worden toegekend aan mannen, vrouwen en organisaties die met hun inzet en prestaties een grote toewijding hebben laten zien aan de idealen die President Franklin Delano Roosevelt in zijn historische speech in 1941 verkondigde. In 2016 werden deze onderscheidingen wederom in Middelburg uitgereikt.

Four Freedoms door het jaar heen

Om aandacht te vestigen op deze essentiële vrijheden werden onder de noemer 'Four Freedoms door het jaar heen' ook in 2016 weer boeiende activiteiten georganiseerd in Zeeland. Zoals u in dit jaarverslag kunt lezen, liep het 19e Nederlands Cartoonfestival als een rode draad door het jaarprogramma heen. Cartoonisten uit verschillende landen en verschillende culturen tekenden voor vrijheid en lieten Zeeland zien dat humor en satire nog steeds een belangrijke functie hebben.

Ze lieten ons lachen en nadenken, over vrijheid en onvrijheid, over onszelf of over onze diepste overtuigingen. Cartoons bleken een krachtig middel om een serieus en complex onderwerp als 'vrijheid', eenvoudig en begrijpelijk weer te geven en bespreekbaar te maken. Vanuit een positief ideaal: een hulde aan de humor en de vrijheid!

*De werkgroep Four Freedoms door het jaar heen
Maart 2017*

Vrijheidslezing Dr. David Woolner en Filosofisch Café Middelburg

Op 27 januari 2016 werd in het Stadhuis op de Markt in Middelburg een interactieve bijeenkomst georganiseerd in samenwerking met het Roosevelt Study Center (sinds begin 2017 Roosevelt Institute for American Studies), het University College Roosevelt, de Roosevelt Foundation en het Filosofisch Café Middelburg.

Vrijheidscafé

De middag startte met een Vrijheidscafé van het Filosofisch Café Middelburg. Sinds Roosevelt zijn vrijheidsconcept introduceerde, is de wereld in veel opzichten veranderd. Meer mensen, minder grondstoffen, technologische, politieke en economische verschuivingen, klimaatverandering en globalisering laten dagelijks hun sporen na. Wat betekent dat voor het vrijheidsconcept van Roosevelt? Is dat aan herijking toe?

Met die vraag als startpunt verzorgde Dr. Pieter Boele van Hensbroek een inleiding. Hij is docent politieke filosofie aan de Rijksuniversiteit Groningen en directeur van de afdeling Globalisation Studies. In zijn betoog 'De Vier Vrijheden en het vrijheidsbegrip van Amartya Sen' stond het denken van de Indiase filosoof-econoom en Nobelprijswinnaar Amartya Sen centraal. Amartya Sen werkt een positief vrijheidsbegrip uit. Dat gaat verder dan de Vier Vrijheden zoals we die kennen. Voor Sen is de kern van vrijheid: de mogelijkheid van mensen om hun leven op hun eigen manier vorm te geven. Maatschappelijke ontwikkeling zou de voorwaarden moeten scheppen om de vrijheden van iedereen te vergroten.

Na de inleiding van Boele vond een levendig debat over vrijheid plaats. Boeiend, maar volgens de deelnemers ook nodig. "Vrijheid is nog steeds niet vanzelfsprekend. Voor mensen hier en voor mensen elders. Het met elkaar denken over en werken aan vrijheid is daarom geen luxe, maar noodzaak", aldus gespreksleider Nico Out.

Vrijheidslezing

In het tweede deel van de middag gaf de Amerikaanse historicus Dr. David Woolner een lezing. Hij ging in op de relatie tussen de Vier Vrijheden en wereldwijde veiligheid. Woolner benadrukte het belang van Franklin Roosevelts Vier Vrijheden bij het aanpakken van de huidige humanitaire crisis. "Het morele leiderschap waar Roosevelt voor stond en betrokken internationalisme zijn nodig om deze crisis aan te pakken. In combinatie met het besef dat er geen gemakkelijke overwinningen zijn", aldus David Woolner.

Aan het eind van de middag werd de start van de Roosevelt Four Freedoms Movement aangekondigd. Deze beweging bestaat uit een delegatie van bedrijven, organisaties en verenigingen die zich inzetten voor de Vier Vrijheden. Op deze manier worden Roosevelt en de Vier Vrijheden nog meer deel van het DNA van Zeeland en kan Zeeland zich (inter)nationaal profileren als provincie van de vrijheid. Barbara Oomen, toenmalige dean van het University College Roosevelt, zag deze ideële Roosevelt Movement als een goede ontwikkeling: "Mijn indruk is dat er heel veel mensen in Zeeland zijn die het gedachtegoed van de Vier Vrijheden heel belangrijk vinden en nadenken over hoe en wat ze kunnen doen om daar invulling aan te geven in het dagelijkse leven."

GESCHIEDENIS

Joop

SW

Vrijheidscolleges

Tussen 29 maart en 5 mei 2016 vonden in negen provincies in Nederland diverse Vrijheidscolleges plaats met bijzondere sprekers die lezingen geven over de fundamenteën van de democratie. De Vrijheidscolleges zijn een jaarlijkse serie lezingen die plaatsvinden in aanloop naar 5 mei. De lezingen zijn gebaseerd op de Four Freedoms van Franklin Delano Roosevelt. Thema's zijn vrijheid van meningsuiting, vrijheid van godsdienst

en overtuiging, maar ook honger en tekort en de vrijheid om buiten gevaar te leven. Zaken die relevant zijn voor toen en nu. De Vrijheidscolleges zijn er om mensen te prikkelen en te inspireren. Ze zetten aan tot dialoog en discussie. Elke mening wordt op prijs gesteld en gerespecteerd.

Zeeuwse Vrijheidscolleges

Zeeland deed in 2016 voor de tweede keer mee aan de Vrijheidscolleges. In Zeeland werden vier Vrijheidscolleges georganiseerd in samenwerking met de gemeenten Hulst,

Schouwen-Duiveland, Middelburg en Vlissingen. Vincent Bijlo trapte de Zeeuwse Vrijheidscolleges af op 23 april in Hulst. Op 25 april sprak Zihni Özdil over Vrijwaring van Angst in Middelburg. Henk van Houtem sprak op 29 april over Vrijwaring van Gebrek in Vlissingen en André Manuel sloot op 5 mei af met zijn Vrijheidscollege over de Vrijheid van Godsdienst.

★★★★
**FOUR
 FREEDOMS**
 door het jaar
 heen

Cartoonfestival

Van 4 april tot en met 25 juni 2016 vond in Zeeland de 19e editie van het Nederlands Cartoonfestival plaats. Met onder meer een educatief programma en een cartoonwedstrijd op scholen voor voortgezet onderwijs, activiteiten tijdens het Bevrijdingsfestival Zeeland, een internationale expositie van cartoons in ZB| Planbureau en Bibliotheek van Zeeland (ZB) en een preview in boekhandel de Drvkkery in Middelburg.

In 2015 namen de Roosevelt Foundation en de Nederlandse Cartoonistenvereniging De Tulp het initiatief voor een internationale cartoonwedstrijd en tentoonstelling. Cartoonisten uit de hele wereld gaven gehoor aan de oproep vanuit Zeeland om cartoons in te sturen met als thema: Vrijheid van Meningsuiting, Vrijheid van Godsdienst, Vrijwaring van Gebrek en Vrijwaring van Vrees. De kwaliteit van de 1741 ontvangen cartoons uit 55 landen was hoog. Uit de inzendingen koos een internationale jury 100 prenten uit 25 landen.

Preview

Op 7 april 2016 opende Han Polman, voorzitter van de Roosevelt Foundation en commissaris van de Koning in Zeeland, de preview van het Cartoonfestival in boekhandel De Drvkkery in Middelburg. Deze preview toonde een eigen selectie van De Drvkkery van 58 cartoons met het thema Vrijheid van Meningsuiting.

Een kleine maar prachtige keuze uit de vele inzendingen met tekeningen uit Europa, Brazilië, Cuba, Iran, Oekraïne, Rusland, Turkije en de Verenigde Staten.

Winnende cartoons

De bekende Dominee Gremdaat (Paul Haenen) opende op 20 mei 2016 op zijn eigen frisse en onconventionele manier het Nederlands Cartoonfestival in de ZB. In zijn 'preek' hield hij een warm pleidooi voor een Vijfde Vrijheid: 'Het recht om soms ook geen mening te mogen hebben'. Han Polman en gedeputeerde Ben de Reu openden de expositie 'Vrijmoedig': een selectie van de beste 100 internationale cartoons over de Vier Vrijheden. De prijs voor de beste cartoon ging naar Mahmood Azadnia uit Iran. Hij was naar Middelburg afgereisd om de eerste prijs in ontvangst nemen van Han Polman. Azadnia tekende een nar in een gevangenis. Op de muur heeft hij de dagen van zijn gevangenschap geturfd, in de vorm van een lachend gezicht. "Niemand kan anderen stoppen te zeggen wat hij wil", is de boodschap van de cartoon, legde Azadnia uit. En: "Kunst is de beste manier om vrijheid te bereiken." De tweede prijs ging naar de Nederlandse cartoonist Ruben Oppenheimer. Cristian Topan uit Roemenië won de derde prijs. De expositie was tot 25 juni 2016 te zien in de ZB.

★★★★
**FOUR
 FREEDOMS**
 door het jaar
 heen

Teken voor Vrijheid

Zeeuwse jongeren werden in het kader van het Nederlands Cartoonfestival in de ZBI Planbureau met de jongerenwedstrijd 'Teken voor Vrijheid' uitgedaagd om een cartoon te tekenen over de Vier Vrijheden. Hiermee betrokken de Cultuurwerf, ZB en Switch ook jongeren bij het Cartoonfestival met een speciaal scholenprogramma.

Gastles in de klas

Cartoonist Tjeerd Royaards van Cartoon Movement verzorgde van 27 maart tot en met 6 april 2016 veertien tekenworkshops

over de Vier Vrijheden op scholen voor voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs in Zeeland. Hij ging met leerlingen in gesprek over de maatschappelijke betekenis van (politieke) cartoons en zette ze daarna zelf aan het werk. In totaal volgden 279 leerlingen de workshops.

Wedstrijd

Alle inzendingen werden op 5 mei 2016, tijdens het Bevrijdingsfestival in Vlissingen, geëxposeerd. Daar koos een professionele jury uit de 177 inzendingen waarvan vijftien cartoons een plek in de jongerenexpositie verdienden. Uit de vijftien cartoons werden ook drie prijswinnaars gekozen, en er was een publieksprijs. De winnaars waren: Samantha Eerkes,

Veerle Peene en Willem van der Doe. Het publiek koos voor de cartoon van Tycho Eekhout. De vier winnaars van 'Teken voor Vrijheid' werden tijdens de feestelijke opening van het Cartoonfestival op 20 mei 2016 met hun werk in het zonnetje gezet.

Zandsculptuur Roosevelt

In aanloop naar de Four Freedoms Awards op 21 april 2016 werkten sculptuurmaaksters Susanne Ruseler en Ilya Filimontsev op het Abdijplein in Middelburg aan een zandsculptuur van Franklin Delano Roosevelt en de Vier Vrijheden.

Verdiepen in geschiedenis

Susanne begon in 2003 met het maken van zandsculpturen: "Ik startte mijn eigen bedrijf in 2003 en sinds 2008 werk ik fulltime aan het maken van sculpturen. Zand is mijn favoriete materiaal, maar ik werk ook met sneeuw, ijs en foam." Susanne reist over de hele wereld om te werken aan projecten en mee te doen aan wedstrijden. Voor de sculptuur verdiepte Susanne zich in de geschiedenis van Roosevelt en zijn Vier Vrijheden. In het Roosevelt Study Center bekeek ze foto's en documenten en kreeg informatie over het leven van Roosevelt. Susanne: "Het is mooi om Roosevelt op deze manier te kunnen eren. Een fantastische opdracht op een prachtig plein".

15.000 kilo

Voor de sculptuur van Roosevelt werd 15.000 kilo sculptuurzand gebruikt. Tijdens het maken van de sculptuur, van 12 tot en met 20 april 2016, trok het tweetal veel bekijks. Het publiek keek bewonderend toe hoe beide kunstenaars met metseltroffels en paletmesjes Franklin Roosevelt in zand tot leven wekten. Het resultaat was een gedetailleerd beeld van drie meter hoog van Roosevelt zittend in een stoel, vergezeld door zijn hond Fala. Op de dag van de uitreiking van de Four Freedoms Awards konden de gasten, waaronder familieleden van Roosevelt, het resultaat bewonderen. Na de ceremonie was het kunstwerk nog tot 9 mei 2016 te zien op het Abdijplein.

Four Freedoms Awards

Op 21 april 2016 werden de Four Freedoms Awards in de Nieuwe Kerk in Middelburg uitgereikt aan personen en organisaties die in hun denken, werken en doen de Vier Vrijheden van Franklin Delano Roosevelt hoog in het vaandel hebben staan.

Ceremonie

Evenals bij voorgaande uitreikingen, waren er ook dit keer indrukwekkende laureaten aanwezig. De Bondskanselier van Duitsland, Angela Merkel, kreeg uit handen van minister-president Mark Rutte de International Four Freedoms Award uitgereikt. Merkel ontving deze Medal onder andere vanwege haar cruciale rol in de aanpak van de financiële crisis en haar

leiding in de onderhandelingen van het conflict in Oekraïne. De Award voor Vrijheid van Meningsuiting werd uitgereikt aan Mazen Darwish voor zijn promotie van mensenrechten en de vrijheid van meningsuiting in Syrië. De drie geestelijken Dieudonné Nzapalainga, Omar Kobine Layama en Nicolas Guérékoyame-Gbangou uit de Centraal Afrikaanse Republiek ontvingen de Award voor Vrijheid van Godsdienst voor hun inzet voor vrede in hun land. Dr. Denis Mukwege is onderscheiden met de Award voor Vrijwaring van Gebrek vanwege zijn niet aflatende inzet voor de bescherming van overlevenden van seksueel geweld in de Democratische Republiek Congo. Namens Human Rights Watch was Bruno Ugarte aanwezig om de Award voor Vrijwaring van Vrees in ontvangst te nemen, voor de wereldwijde inzet van bescherming van mensenrechten.

Meet & greet

Zeeuwse studenten kregen de unieke kans om aansluitend aan de uitreiking van de Four Freedoms Awards een aantal laureaten te ontmoeten en met hen in gesprek te gaan. Ook mochten de studenten aanwezig zijn tijdens de ceremonie in de Nieuwe Kerk in Middelburg. Voorafgaand aan de meet & greet organiseerde Jouw Zeeland, het jongeren netwerk van de Provincie Zeeland en organisator van de meet & greet, een voorbereidend gastcollege in het provinciehuis in Middelburg. De studenten bereidden een inhoudelijke discussie voor. Hans Krabbendam, voormalig historicus Roosevelt Study Center: "De studenten waren nieuwsgierig naar de situatie waarin het idee van de Four Freedoms is ontstaan. In het voorbereidende college ontdekten ze hoe Roosevelt zijn oplossingen voor de binnenlandse problemen van armoede en

onzekerheid vervolgens toepaste op de internationale crisis. Deze eye-opener maakte de inhoud van de Vier Vrijheden een stuk concreter.”

In gesprek met laureaten

De studenten gingen in gesprek met de laureaten Mazen Darwish, dr. Denis Mukwege, Human Rights Watch en de drie geestelijken uit de Centraal Afrikaanse Republiek. Daniël Zielstra (17), leerling Scheldemond College, kijkt enthousiast terug op dit bijzondere moment: “De hele entourage en ceremonie hebben veel indruk op mij gemaakt; de inspirerende speeches in een kerk vol hoogwaardigheidsbekleders. Een aantal jongeren, waaronder ik, had de eer om de laureaten te ontmoeten na afloop van de ceremonie. Dit was erg interessant en leerzaam. Je kon op die manier naar hun drijfveren vragen en

hieruit voor jezelf lessen trekken. Het was een dag om niet meer te vergeten.” Ook Inge van Hoorn (24), HZ-student Pedagogiek, was erg onder de indruk van haar gesprek met dr. Denis Mukwege: “Het gesprek met Denis Mukwege was erg speciaal. Hij heeft zo veel voor de misbruikte vrouwen in Congo over dat hij elke dag 50 kilometer loopt om hen te helpen. Dat vind ik zo bewonderenswaardig. Wat een held en een voorbeeld! Ik vond het inspirerend om met hem te praten.”

Inspirerende ervaring

De meet & greet bleek zowel voor jongeren als voor de laureaten een bijzondere en zeer inspirerende ervaring. Laureaat Mazen Darwish: “The meet and greet was great and it was the the most promising talk, because it was a discussion with young people who have open minds and are keen on

gaining knowledge, and do not have prior convictions and ideas. Those students are the ones who will change the future, and I hope they will make it better.” Sebastian Groothuis, projectleider Four Freedoms Awards 2016: “De discussies aan tafel waren van hoog niveau; de laureaten waren onder de indruk van het enthousiasme en de kennis van de jongeren. Voor menig laureaat was de meet & greet met de jongeren van Jouw Zeeland zelfs één van de hoogtepunten van de dag. De laureaten onderstreepten met hun deelname aan de meet & greet het belang om toekomstige generaties te inspireren voor de Four Freedoms van Franklin D. Roosevelt. Dat is ook één van de doelstellingen van de Roosevelt Foundation.”

Herdenkingsprogramma 4 mei

Het herdenkingsprogramma op 4 mei kreeg in 2016 een geheel nieuwe vorm, aansluitend op het landelijke programma van 'Theater na de Dam'. De nieuwe opzet is om ook naoorlogse generaties uiting te kunnen laten geven aan de herdenking en tegelijkertijd de

oorlogsverhalen levend te houden met een programma bestaande uit muziek, theater en lezingen. Na een gezamenlijke twee minuten stilte op de Oude Markt in Vlissingen, sprak Hans Sakkers de 4 mei-lezing uit, gevolgd door een programma van vijf verschillende verhalen over de Tweede Wereldoorlog. Verteld en gespeeld op verschillende herinneringsplaatsen in de stad met onder andere bijdragen van

Jeugdtheaterschool Zeeland, theatergezelschap De Lijnbaan en het verhaal van Cees van der Burght in het Zeeuws maritiem muZEEum. De avond werd afgesloten met een akoestisch optreden van de popband Handsome Poets. Deze nieuwe opzet van de 4 mei-herdenking werd gewaardeerd door het publiek en krijgt in 2017 zeker een vervolg.

Bevrijdingsfestival Zeeland

Met bijna 50.000 bezoekers vond op een zonovergoten Bevrijdingsdag de drukst bezochte editie van Bevrijdingsfestival Zeeland ooit plaats. Het festival opende met een spetterend optreden van het Orkest van de Koninklijke Luchtmacht. Het zeer gemengd publiek uit alle delen van Zeeland (en daarbuiten) kon daarna op zeven locaties in de binnenstad van Vlissingen, kiezen uit meer dan vijftig optredens en activiteiten.

Van Randwijklezing

Bevrijdingsdag 2016 startte met de Van Randwijklezing in de Sint Jacobskerk in Vlissingen, uitgesproken door Prof. Dr. Ernst Hirsch Ballin. In een volle Sint Jacobskerk hield Hirsch Ballin een vurig betoeg voor een nieuwe en betere wereld. Afnemend vertrouwen in de politiek, erosie van de solidariteit en de gevaarlijke illusie van een enkelvoudige identiteit vormden de kern van zijn indrukwekkende 'college'. Hij sloot af met de oproep van Van Randwijk om onze eigen visie op het samenleven in vrijheid uit te dragen.

Aandacht voor vrijheid

De koers van het Bevrijdingsfestival om bij de alle bezoekers aandacht te vragen voor de betekenis van vrijheid, was deze editie duidelijk zichtbaar. Met voordrachten van artiesten, filmpjes en teksten op mega led-schermen, bijzondere momenten als het 5-voor-5 moment (waarin alle Bevrijdingsfestivalbezoekers in Nederland vijf minuten stil staan bij onze vrijheid) en de vele inhoudelijke activiteiten, was het onontkoombaar om niet even stil te staan bij de waarde van onze vrijheid en onze eigen bijdrage daaraan.

Nieuw jasje

Nieuw in de editie van 2016 was de expositie van de beste cartoons van de tekenwedstrijd Tekenen voor Vrijheid. Een ander nieuw onderdeel was de Four Freedoms stage, een plek voor (koptelefoon)lezingen en interviews over één van de Vier Vrijheden, met onder andere het afsluitende Vrijheidscollege door André Manuel over Vrijheid van Godsdienst. Het onderdeel MensenZOO, waarin het publiek uitgedaagd werd om hun vooroordelen te toetsen aan de werkelijkheid, was op

verfrissende wijze in een nieuw jasje gestoken, met nog meer impact op de bezoekers tot gevolg.

Ambassadeurs

Ambassadeur van de Vrijheid was dit jaar het bekende DJ-duo Sunnery James & Ryan Marciano, die naast hun enerverende muzikale show, de festivalbezoekers oproepen stil te staan bij vrijheid en onvrijheid in Nederland en andere delen van de wereld waar vrijheid niet vanzelfsprekend is. Eén van de traditionele

hoogtepunten was het binnenhalen van de lopers met het Bevrijdingsvuur estafette uit Wageningen op het hoofdpodium. Naast de grote namen, was er ook dit jaar weer veel aandacht voor Zeeuws en nationaal (muziek)talent: onder andere de Zeeuwse Belofte, de Kunstbende en het SENA Talent Stage. Ook in 2016 bood het festival plaats aan het studentenplein, met een programma samengesteld en uitgevoerd door studenten van de HZ University of Applied Sciences en University College Roosevelt.

**FOUR
 FREEDOMS**
 door het jaar
 heen

Vrijheid in beeld – over de impact van politieke cartoons

Op zaterdag 21 mei 2016 organiseerde Zomeracademie Zeeland de bijeenkomst 'Vrijheid in beeld – over de impact van politieke cartoons'. Tijdens het Internationaal Cartoonfestival waren de honderd beste inzendingen te zien in ZBI Planbureau en Bibliotheek van Zeeland. Maar hoe duid je zulke cartoons? En is er soms reden om af te zien van publicatie?

Zomeracademie Zeeland ging met een aantal gasten op zoek naar antwoorden op deze vragen. Zo vertelde de Leidse hoogleraar Joop van Holsteyn over de betekenis van politieke tekeningen. Op basis van eigen onderzoek beantwoordde hij de vraag of politieke tekeningen goed worden begrepen en hoe het kan dat de boodschap van de tekenaar niet zelden wordt misverstaan.

Aansluitend sprak cartoonist Joep Bertrams. Hij reageerde op het onderzoek van Van Holsteyn en legde uit waarom cartoons soms als aanstootgevend worden ervaren en of dat een reden moet zijn om af te zien van publicatie. Tevens vertelde hij iets over zijn eigen werkwijze. De deelnemers kregen zelf ook de mogelijkheid cartoons te duiden. Dat bleek nog best lastig!

Commissaris van de Koning Han Polman leidde beide sprekers in en gaf uitleg over het Internationaal Cartoonfestival en de Four Freedoms Awards. Aan het einde van het programma werd een aantal deelnemers van de cartoonwedstrijd voor de Zeeuwse jeugd, 'Tekenen voor Vrijheid', geïnterviewd. Er kwamen veertig belangstellenden op de bijeenkomst af.

Scholentour Slag om de Schelde

Auteur Marlies Allewijn gaf van 31 oktober tot en met 4 november 2016 acht gastlessen op verschillende Zeeuwse scholen: Scalda in Goes, CSW Bestevaër in Vlissingen, Ostrea Lyceum in Goes, Odyzee College in Kloetinge en Praktijkschool De Wissel in Goes. Allewijn ging met leerlingen in gesprek over het Zeeuwse oorlogsverleden en in het bijzonder de aanloop naar de Slag om de Schelde. Deze scholentour maakte deel uit van de (inter)nationale herdenkingsweek Slag om de Schelde 2016.

Slag om de Schelde

De Slag om de Schelde is een belangrijke strijd die de geallieerden in de Tweede Wereldoorlog voerden tegen de

Duitse bezetter om de Westerschelde, de toegangsweg naar Antwerpen, vrij te maken. Alhoewel de Slag om de Schelde de opmaat naar de bevrijding heeft gevormd, is hierover in de geschiedenisboeken nauwelijks iets terug te vinden.

'Ze was 16'

Stichting Switch en de Provincie Zeeland besteedden met het bezoek van Marlies Allewijn, auteur van het boek 'Ze was 16', aandacht aan deze geschiedenis. Allewijn is opgegroeid in Yerseke. Als geboren en getogen Zeeuw zou je verwachten dat ze goed op de hoogte was van de gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog in Zeeland. Niets is minder waar. Pas door het lezen van een artikel over het bombardement op de Zeedijk van Westkapelle in 1944, leerde Marlies over de oorlog in Zeeland. Wat ze ontdekte verwerkte ze in haar boek.

Gastles in de klas

Marlies nam de leerlingen in haar lezing mee naar het verleden aan de hand van de personages uit 'Ze was 16'. Na haar presentatie kregen leerlingen de gelegenheid vragen te stellen en gingen ze in gesprek over de thema's vooroordelen, keuzes maken en jezelf durven zijn in tijden van oorlog.

Jongeren bezoeken Film by the Sea

Meer dan 3800 Zeeuwse jongeren bekeken van maandag 12 tot en met vrijdag 16 september 2016 films uit het speciaal geselecteerde filmaanbod met boekverfilmingen en films van Movies that Matter. Met het Movies that Matter filmprogramma sloot het festival aan bij de Zeeuwse Four Freedoms Movement. Deze beweging wil het gedachtegoed van Roosevelt uitdragen onder alle Zeeuwen en jongeren in het bijzonder. Samen met de Provincie Zeeland en Movies that Matter organiseerde Film by the Sea op vrijdag 16 september 2016 het Scholierenfilmfestival.

Scholierenfilmfestival

Met de scholierenfilmfestival dag bood Film by the Sea de Zeeuwse scholieren iets extra's aan. Een greep uit het programma: leerlingen die naar 'The True Cost' gingen, een film over de kleding die we dragen en de impact die deze industrie heeft op de wereld, werden in de oplossingsbingo op speelse wijze aan het denken gezet over de verandering van deze industrie. Een Braziliaanse capoeiragroep daagde onderbouwleerlingen bij de film 'Trash' uit om zelf in beweging te komen. Met de film 'Fruitvale Station' zocht het festival de actualiteit op en gingen leerlingen van SSG Nehalennia in gesprek over etnisch profileren met de politie Zeeland. En de film 'Sonita' werd afgesloten met een Q&A. Leerlingen gingen

ook in gesprek met vluchtlinge Zjila Bashir, die net als Sonita in de film Afghanistan ontvluchtte.

Scholierenproject 2.0

Op vrijdag 16 september werden ook de winnende films van het Scholierenproject 2.0 vertoond. In dit vernieuwde project bekeken leerlingen tijdens het festival samen met leden van de Youth Jury zes van de tien geselecteerde films uit het festivalaanbod. Daarna kozen de leerlingen hun favoriete film. De winnende film was 'Un Bacio'. Deze film werd op de Scholierenfilmfestival dag voor leerlingen van het Scheldemond College uit Vlissingen getoond.

Four Freedoms door het jaar heen
is een initiatief van de Provincie Zeeland

Fotografie

- Cover, Inhoudsopgave, Vrijheidscolleges, Cartoonfestival, Tekenen voor Vrijheid, Herdenkingsprogramma 4 mei, Bevrijdingsfestival Zeeland, Van Randwijklezing, Vrijheid in beeld, Jongeren bezoeken Film by the Sea, achterkant: © Anda van Riet
- Vrijheidslezing Dr. David Woolner: © Roosevelt Institute for American Studies
- Zandsculptuur Roosevelt: © Mark Neelemans
- Four Freedoms Awards: laureatenfoto en meet & greet © Mark Neelemans; Inleiding, foto in Nieuwe Kerk © Ton Stanowicki
- Scholentour Slag om de Schelde: Ostrea College © Frans Peeters